



USAID | **UKRAINE**
FROM THE AMERICAN PEOPLE

COMBATING CORRUPTION AND STRENGTHENING RULE OF LAW IN UKRAINE UNDER THE MCC TCP

FY 2007 QUARTER FOUR QUARTERLY REPORT

**A Task Order Under the Rule of Law IQC
Contract No. DFD-I-05-04-00171-00**

The author's views expressed in this publication do not necessarily reflect the views of the United States Agency for International Development or the United States Government.

**Millennium Challenge Corporation
Threshold Country Program
Ukraine**

Quarterly Report

FY 2007 Quarter Four (July – September 2007)

1. Summary

The Combating Corruption and Strengthening Rule of Law in Ukraine (UROL) Project under the Millennium Challenge Corporation (MCC) Threshold Country Program (TCP) was launched on May 22, 2007 as a task order under the USAID International Rule of Law Service Indefinite Quantity Contract implemented by Chemonics International Inc. and Blue Law LLP. The goal of the MCC UROL task order is to assist Ukraine in its effort to: 1) implement a registry of court decisions; 2) develop and implement a uniform random case assignment system in selected courts; 3) establish an effective and transparent process of judicial appointment and disciplinary procedures; and 4) create an operating system for administrative courts in the regions. This will be done under three MCC TCP components designated as Registry and Case Assignment (2.1), Selection and Discipline of Judges (2.2), and Support for Administrative Courts (2.4).

During this quarterly reporting period, the MCC UROL team launched the program, fielded expatriot staff, and hired local professional and administrative staff. The MCC UROL team also worked collaboratively with partners to prepare implementation plans for each of the three components. The implementation plans were approved by the MCC Board in July 2007. Significant accomplishments related to each component include the following:

Component 2.1 Registry of Court Decisions and Random Case Assignment. MCC UROL Deputy Chief of Party (DCOP) Markus Zimmer became an official member of the State Judicial Administration (SJA) working group on creating a uniform automated system for the courts. MCC UROL expert Michael Greenwood evaluated and reviewed limitations of the IT platform for the registry of court decisions, and prepared 11 substantial recommendations for improving the registry. Proposed amendments to the Law on Access to Court Decisions were also recommended following a roundtable implemented by MCC UROL. In terms of random case assignment, seven pilot courts were selected out of twelve. Specifically, five general jurisdiction courts in Donetsk, Ivano-Frankivsk, and Kyiv became pilot courts for component 2.1. Two additional administrative pilot courts in Kharkiv were selected for component 2.4. The process of fine-tuning standards for data entry was also initiated.

Component 2.2 Selection and Discipline of Judges. Together with the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE), the Council of Judges, and the Academy of Judges, a planning meeting was conducted to initiate the process of establishing a pilot test working group. MCC UROL expert Laurence Beck conducted a detailed review and analysis of the legal and regulatory framework. Ukrainian experts – Mrs. Inna Rafalska, Chairman of the Kyiv City Qualifications Commission and Professor Ivan Marochkin from the Kharkiv National Law Academy reviewed the pilot test and provided 15 significant recommendations for further improvement.

Component 2.4 Support for Administrative Courts. Fundamental European Court of Human Rights cases on administrative law were translated into Ukrainian. The MCC UROL team started a comparative analysis of international experience in administrative court systems. Two administrative courts in Kharkiv were selected as pilot courts as part of the effort to create effective communication system between administrative courts.

2. Issues

During this quarterly reporting period, MCC UROL faced two key issues. First was the delayed approval of the implementation plans by the MCC Board, which did not take place until July 2007. Second, the Judicial Discipline Commissions (JDC) were not established under the Component 2.2 Selection and Discipline of Judges, but as presented in the plan, the MCC UROL team initiated work the High Qualifications Commission (HQC) on creating standardized documents and guidelines, i.e. citizen complaint forms for the HQC that can easily be transferred to the JDC when and if they are created.

3. Activities Completed

Activities completed by the MCC UROL team from May 22 to September 30, 2007 are presented below by project component.

Activity	Date	Comment
Component 2.1: Registry and Case Assignment: Implement the unified registry of court decisions.		
<p>1. Assessment of the current registry of court decisions.</p> <p>During the reporting period the following activities have been implemented:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MCC UROL became a member of the State Judicial Administration’s Unified Court Information System Working Group. • MCC UROL representatives met with Court Information Systems officials to view a demo of the registry of court decisions, review its IT platform and processes, identify its limitations, and propose alternatives. The registry’s source code system is currently being analyzed. • A draft assessment of the registry of court decisions has been prepared and will be finalized next quarter. 	<p>June – July 2007</p> <p>June – July 2007</p> <p>September 2007</p>	<p>This activity is currently underway and near completion.</p> <p>Particular outcomes of this quarter’s activities include the following:</p> <p>Deputy Chief of Party Markus Zimmer represents MCC UROL within the Working Group.</p> <p>After evaluating the IT platform for the registry of court decisions and identifying its limitations, the MCC UROL team proposed recommendations to Court Information Systems officials.</p> <p>The assessment includes analysis and 11 substantial recommendations for improving the registry for both the central automated repository and the preparation and transmission of decisions in individual courts.</p>
<p>2. Revise Concept for Improving Registry.</p> <p>During the reporting period, the MCC UROL team launched this</p>	<p>September 2007</p>	<p>MCC UROL experts analyzed the legislative history of the Registry of Court</p>

Activity	Date	Comment
activity by working with the State Judicial Administration to designate staff for maintaining the registry.		Decisions and proposed amendments to the Law on Access to Court Decisions at a public roundtable.
Component 2.1: Registry and Case Assignment: Introduction of uniform random case assignment in selected courts		
<p>1. Implement Random Case Assignment in Pilot Courts</p> <ul style="list-style-type: none"> • MCC UROL created the Pilot Court Advisory Group in cooperation with the Supreme Court of Ukraine and State Judicial Administration of Ukraine. • The Pilot Court Advisory Group defined and approved criteria for selecting pilot courts. • Potential pilot court sites identified. • The MCC UROL team conducted a baseline assessment by visiting all 12 pilot courts. • Seven pilot courts were selected during the September 7, 2007 meeting of the Pilot Court Advisory Group. Selected partners include 5 courts of 	<p>August 2007</p> <p>August 2007</p> <p>August 2007</p> <p>August – September 2007</p> <p>September 2007</p>	<p>The Pilot Court Advisory Group has been formed and includes the following members: Oleksandr Fedchenko, Justice of the Supreme Court of Ukraine, Anna Rakhalska, Head of the Council of Judges Secretariat, Lilia Bukina, Head of the Statistic Management Unit of the State Judicial Administration, Victor Victorov, representative of the State Judicial Administration IT Department, Roman Kaidashev, Head of the IT Unit of the High Administrative Court, Markus Zimmer, MCC UROL Deputy Chief of Party, and Dmytro Moskalyk, MCC UROL Random Case Assignment Specialist.</p> <p>Pilot court selection criteria include geographic diversity, court size, court type, court experience and expertise with automation, Chief Judge and Court support for the project, adequate facilities and mentor commitment.</p> <p>Twelve (12) potential pilot courts in 5 regions of Ukraine (Donetsk, Ivano-Frankivsk, Kharkiv, Kyiv and Vinnytsya) including 8 courts of general jurisdiction and 4 administrative courts were identified. These courts included 6 courts of first instance (trial courts) and 6 courts of appeals.</p> <p>A statistical matrix and individual summary sheets for each of the 12 potential pilot courts were prepared for consideration by the Pilot Court Advisory Group.</p> <p>Selected pilot courts include: the Donetsk Court of Appeals, the Ivano-Frankivsk Court of Appeals, the Donetsk Trial Court, the Ivano-Frankivsk Trial Court, the Pecherskyy Trial Court of Kyiv City, the</p>

Activity	Date	Comment
<p>general jurisdiction and 2 administrative courts.</p> <ul style="list-style-type: none"> The MCC UROL team began fine-tuning the standards for data entry within currently existing case management instructions. The relevant baseline assessment was drafted and completed. 	<p>September 2007</p>	<p>Kharkiv Circuit Administrative Court and the Kharkiv Administrative Court of Appeals.</p> <p>Recommendations regarding substantive revisions to data-entry standards were included in the assessment.</p>
<p>Component 2.2: Selection and Discipline of Judges</p>		
<p>1. Establish legal and regulatory framework for merit-based judicial appointment</p> <ul style="list-style-type: none"> MCC UROL expert Laurence Beck conducted a detailed review and analysis of the current legal and regulatory framework through meetings with representatives from the State Judicial Administration, the High Qualifications Commission, the Council of Justice, the High Economic Court, and with other top judicial officials. 	<p>August 2007</p>	<p>Based on the assessment, conclusions and recommendations for establishing merit-based judicial appointments have been made. The final recommendations report will be completed by November 2007.</p>
<p>2. Create a functioning testing mechanism for candidate judges</p> <ul style="list-style-type: none"> The MCC UROL team is cooperating with the OCSE to establish a working group to create a testing mechanism for candidate judges. MCC UROL is also identifying experts to review and analyze the implementation of pilot tests in partnership with the Ukrainian Standardized External Testing Initiatives (USETI) Project implemented by American Councils (ACCELS) under MCC TCP Component 5, "Combating Corruption in Higher Education." Pilot test reviewed and 	<p>August – September 2007</p> <p>June 2007</p>	<p>MCC UROL expects to establish a judicial testing working group by November 2007.</p> <p>Conclusions and recommendations for</p>

Activity	Date	Comment
<p>evaluated by 2 Ukrainian experts in the Kharkiv and Kyiv regions.</p> <ul style="list-style-type: none"> • MCC UROL is currently in the process of improving tests based on experts conclusions and recommendations. 		<p>further improvements have been prepared and reported.</p>
Component 2.4: Support for Administrative Courts		
<p>1. Expand education and resources for administrative court judges in administrative law topics.</p> <ul style="list-style-type: none"> • The MCC UROL team is in the process of finalizing the assessment of Training Needs of Administrative Courts. • MCC UROL completed the translation of materials on the European Convention on Human Rights and the European Court of Human Rights (ECHR) case law as it relates to administrative law issues. • Team members have begun to identify and provide comparative information on international experience in administrative court systems. • During the quarter, MCC UROL began to monitor, analyze, and assess developments in administrative case law to update the Administrative Law Manual. 	<p>July-September 2007</p> <p>July-September 2007</p> <p>September 2007</p> <p>August – September 2007</p>	<p>Most of the fundamental cases of the European Court of Human Rights on administrative law relating to Ukraine have been translated and will be distributed in a large binder at the training sessions for administrative judges in December 2007.</p> <p>Inquiries as to what in this general topical area will be of most use to the judges have identified the fundamental issues, and much of this fundamental research has been completed and will be packaged by short-term consultant Howard Fenton into a format for distribution at the scheduled training sessions. Additional research will be conducted to provide greater detail on the particulars.</p> <p>The first version of the bench book /manual has been updated, published, and will be released in the first week of October. Staff will continue monitoring new substantive and procedural developments for eventual publication of a second version sometime in mid-2008.</p>
<p>2. Establish an effective communication system between administrative courts.</p> <ul style="list-style-type: none"> • The MCC UROL team began to develop a framework to provide automation support to 	<p>September 2007</p>	<p>Discussions are underway among members of the MCC UROL team and with representatives of the High Administrative</p>

Activity	Date	Comment
<p>administrative courts.</p> <ul style="list-style-type: none"> Two pilot administrative courts are selected as focus courts. 	September 2007	<p>Court and the two chief judges of the pilot administrative courts.</p> <p>Selected pilot administrative courts are the Kharkiv Trial Administrative Court and Kharkiv Administrative Court of Appeals.</p>

4. Upcoming Activities

Activity	Date	Comment
Component 2.1: Registry and Case Assignment: Implement the unified registry of court decisions		
<p>1. Assessment of current registry of court decisions.</p> <ul style="list-style-type: none"> Finalize and complete the assessment report. 	October 2007	The assessment includes an analysis and 11 substantial recommendations for improving the registry of court decisions for both the central automated repository and for the preparation and transmission of decisions in individual courts.
<p>2. Revise Concept for Improving Registry</p> <ul style="list-style-type: none"> Develop guidelines and manuals. Develop requirements and standards. Provide software and hardware. 	October – November 2007	<p>Planning is underway; whether an operating manual will be required is under consideration if a relatively simple and straightforward electronic decision transmission process is implemented.</p> <p>The MCC UROL team is currently conducting inventories of pilot court IT hardware, software, and peripherals.</p>
<p>3. Train Court Staff on Registry</p> <ul style="list-style-type: none"> Identify faculty and develop curriculum. Designate pilot court staff. 	December 2007	Planning and development is underway.
Component 2.1: Registry and Case Assignment: Introduction of uniform random case assignment in pilot courts		
<p>1. Implement Random Case Assignment in Pilot Courts</p> <ul style="list-style-type: none"> Continue fine-tuning data entry standards. Conduct tender for equipment. Procure and install equipment. 	October – December 2007	Planning and development is underway.

<ul style="list-style-type: none"> • Develop user manual 		
Component 2.2: Selection and Discipline of Judges		
1. Establish Merit-Based Judicial Appointment <ul style="list-style-type: none"> • Conduct expert roundtable. • Make changes to regulations. • Obtain approval of regulations from the High Qualifications Commission. 	October – December 2007	Planning and development is underway.
2. Create Functioning Testing Mechanism <ul style="list-style-type: none"> • Develop test guidelines and procedures. • Develop methodological requirements and test design. • Develop informational bulletin on exam for candidates. • Select five pilot sites for automated testing system. • Designate appropriate staff. • Conduct tender for equipment. • Procure and install software and hardware for five pilot testing centers. 	October – December 2007	Planning and development is underway.
3. Create Disciplinary Mechanisms <ul style="list-style-type: none"> • Conduct tender. • Procure and install hardware and software. • Develop resource manual. 	October – December 2007	Planning and development is underway.
Component 2.4: Support for Administrative Courts		
1. Expand education and resources for administrative court judges in administrative law topics. <ul style="list-style-type: none"> • Finish the Assessment of Training Needs of Administrative Courts. • Prepare the curriculum and teaching methodology and methods. 	<p>October 2007</p> <p>October-November 2007</p>	<p>Short-term consultant Howard Fenton is gathering data and will complete his training needs assessment report by the end of October.</p> <p>Drafts of the teaching methodology and the curricula for both the basic and advanced courses are being circulated among donor partners. Short-term consultant Howard Fenton will provide comments and suggestions by the end of October and final</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Develop teaching materials. • Finish translation of European Court of Human Rights materials on administrative law. • Continue identifying and providing of comparative information on international experience in administrative court systems. • Conduct a Training of Trainers Program. • Train judges on administrative law during 6, one-week training programs. • Train judges on application of human rights law during 3, two-day training programs. • Continue monitoring, analyzing, and assessing developments in administrative case law to update the manual. 	<p>November–December 2007</p> <p>October – December 2007</p> <p>December 2007</p> <p>December 2007</p> <p>December 2007</p> <p>October – December 2007</p>	<p>versions will be completed by OSCE by the end of November.</p> <p>As reported on p. 5, most of the fundamental European Court of Human Rights cases on administrative law relating to Ukraine have been translated and will be distributed in a large binder at the training sessions.</p> <p>Fifteen (15) appellate administrative court judges are expected to be trained as trainers in administrative law.</p> <p>One hundred and eighty (180) judges are expected to be trained using the updated administrative law curriculum and with participation of trained trainers.</p> <p>Forty-five (45) judges are expected to be trained using the curriculum of the European Court of Human Rights.</p> <p>Staff will continue to monitor new substantive and procedural developments for eventual publication of a second version sometime in mid-2008.</p>
<p>2. Establish an effective communication system between administrative courts.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Complete developing the framework and conducting the IT readiness assessment. • Procure and install computer equipment for two focus courts. 	<p>October 2007</p> <p>December 2007</p>	<p>The MCC UROL will continue conducting discussions with pilot administrative court chief judges and with representatives from the High Administrative Court.</p> <p>Planning and development is underway to assess IT needs in pilot courts and initiate the procurement process for hardware and software.</p>

5. Results, Successes, and Monitoring/Measurement

In this section of the quarterly report MCC UROL provides highlights about the progress made against the Performance Management and Evaluation Plan.

Component 2.1 Registry and case assignment

Expected Result: More consistent application of the law

This expected result is measured with a numerical indicator “% of court decisions publicly available on the internet.” MCC UROL is in the process of obtaining baseline data from the State Judicial Administration. No targets were set for this reporting period.

Expected Result: More transparent case assignment

This expected result is measured with numerical indicator “% of pilot court cases randomly assigned by new software.” During the quarter, MCC UROL selected seven (7) pilot courts for random case assignment and evaluated the IT platform for publishing court decisions on the internet. The first target in accordance with the Performance Management and Evaluation Plan is set for Quarter 1 of Fiscal Year (FY) 08.

Component 2.2 Selection and discipline of Judges

Expected Result: More transparent and substantive selection of judges

This result is measured with the indicator “Number of candidate judges undergoing standardized testing.” The first target for this indicator is set as of the end of Quarter 2 of FY 2008. At the end of this reporting period, UROL MCC was in the process of identifying test locations with the Academy of Judges.

Expected Result: More transparent and objective discipline practice

The indicator for this result is “Number of standardized documents / guidelines developed for judicial discipline bodies.” The target set for this reporting period is 3. However, due to the delay with MCC UROL Implementation Plan approval, the activity which was supposed to yield the unit of measurement for this indicator did not transpire during the reporting period. MCC UROL is planning to catch up with this target next quarter.

Component 2.4 Support for Administrative Courts

Expected Result: Well-trained administrative judges

There was no target set for the indicator “Number of judges trained on administrative law who report applying training in practice” for this reporting period. The first target for this indicator is set as of the end of Quarter 1 of Fiscal Year 2008. MCC UROL is fully prepared to conduct the training program next quarter in accordance with the work plan. The degree to which the target is achieved will be reported next quarter.

The following table provides a summary of performance indicators at the end of this reporting period with targets for the next period and for the life of the project.

Performance Indicators: Baseline, Current Status, Targets

Expected Result	Performance Indicator	End Target	Baseline as of	FY	07	07	08	08	08	08	09	09
			Jan '07	Quarter	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
2.1 More consistent application of law	% of court decisions publicly available on the internet	TBD	TBD	Target	TBD: Targets pending data from State Judicial Administration							
				Actual	0	0						
2.1 More transparent case assignment	% of pilot court cases randomly assigned by new software	100	0	Target	-	-	40	60	80	100	100	100
				Actual	n/a*	n/a						
2.2 More transparent and substantive selection of judges	# of candidate judges undergoing standardized testing	600	0	Target	-	-	-	100	-	300	-	600
				Actual	n/a	n/a						
2.2 More transparent and objective discipline practice	# of standardized documents/guidelines developed for judicial discipline bodies	32	0	Target	-	3	3	7	12	18	25	32
				Actual	n/a	0						
2.4 Well-trained administrative judges	# of judges trained on administrative law who report applying training in practice	500	0	Target	-	-	24	72	144	240	360	500
				Actual	n/a	n/a						

*n/a – no target was set for the reporting period

Annex 1. ARTICLES IN "YURYDYCHNA GAZETA" ON
JUDICIARY TRANSPARENCY

Published on July 26, 2007 issue #29-30

- "Court transparency: US judicial system experience" by Markus Zimmer, MCC UROL Deputy Chief of Party;
- "Ukraine and the European Court for Human Rights" by Natalia Petrova, USAID UROL Deputy Chief of Party;
- Summary of roundtable discussion on transparency of the judiciary organized by UROL in cooperation with the International Renaissance Foundation on July 11, 2007 by Lidia Mandych from "Yurydychna Gazeta";
- "First steps toward a unified registry of court decisions" by Natalia Serdyuk, Deputy Director of State Enterprise "Information Court Systems";
- "Access to court decisions – basis of democracy" by David Vaughn, UROL Chief of Party.

КОМУ ПОТРИБЕН
ЕЛЕКТРОННИЙ ЦИФРОВИЙ ПІДПИС?

МЕДІАЦІЯ ТА
ВІТЧИЗНЯНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

с.21

ЮР.ТЕМА

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

с.8-16

УКРАЇНА ПЕРЕД ЄСПЛ

Нотатки адвоката для адвоката і не тільки
НАТАЛІА ПЕТРОВА

адвокат, м. Київ

Реальна можливість шукати захисту порушених прав у ЄСПЛ є важливою гарантією поваги до прав людини в середині власної країни. Індивідуальні заяви громадян, не обов'язані митом та переслані міжнародною поштою, унеможливають приховування в середині країни фактів бру- тального порушення прав людини.

Обов'язок уряду надавати коментарі щодо обставин кожної справи і шукати аргументи на виправдання прийнятих

українськими судами рішень – не лише форма захисту дії держави, але й добра нагода для неї ідентифікувати прогалини в національному законодавстві чи правозастосуванні, запобігти в такій спосіб майбутнім потенційним порушенням.

Корпус рішень Суду з детальним аналізом обставин справи, національного законодавства і взятих на себе державою міжнародними зобов'язаннями у світлі принципу верховенства права викликає довіру кожного заявника і дає підстави сподіватися на справедливе (нехай і негативне) рішення.

Читайте на с.8

КАДРОВЕ ПОТРЯСІННЯ НЕОБЛАСНОГО РОЗМАХУ

От і не вір після цього у прикмети...

Натлі останніх перетасовок серед губернаторського особового складу, що відбулися впродовж двох останніх тижнів за ініціатииви глави держави (як натякають експерти, напередодні позачергових парламентських виборів), неабиякого розголосу набула низка кадрових змін у вітчизняній прокуратурі. З-поміж них, зокрема, наказ про звільнення з посади прокурора Київської області Юрія Гайсинського.

Формальні підстави для звільнення, озвучені в тексті наказу, – закінчення 5-річного терміну перебування Юрія

Гайсинського на посаді прокурора. На цьому поясненні тему можна було б і закрити, якби не кілька доволі цікавих обставин.

З одного боку, привертає увагу «своєчасність» комплексної перевірки Київської обласної прокуратури, котру було призначено тижні за два до засідання закритої колегії Генеральної прокуратури, на якій і було підбито її підсумки. Схоже, заботонами її учасники не дуже переймалися, попри те що засідання колегії відбулося 13-го липня, в п'ятницю.

Читайте на с.4

«ВІДКРИТІСТЬ СУДУ: ДОСВІД СУДОВОЇ СИСТЕМИ США»

МАРКУС ЗІММЕР

заступник керівника проекту
«Україна: верховенство права» / MCC

В Україні я лише п'ять тижнів... Мабуть, моє бачення проблеми забезпечення прозорості діяльності судової влади в Україні є баченням зовнішнім, стороннім і ґрунтується, передусім, на власному 30-річному досвіді роботи в судовій системі США.

Ще в середині 80-х рр. XX ст. одна комерційна фірма розробила для судів США комп'ютерне забезпечення для ведення реєстру судових рішень та організації доступу до них населення. Після створення такої електронної системи громадянам довелося платити за користування нею. Обраховувався розмір оплати цих

послуг на підставі тривалості часу користування системою конкретним споживачем. Тоді Інтернету ще не було, тому основним каналом доступу громадян до необхідної інформації щодо судових рішень та інших питань діяльності суду була телефонна лінія.

Оскільки початкові витрати держави на встановлення згаданої системи були напрочуд високими, абонентська плата за користування нею на перших етапах була завеликою, тому значна кількість юристів та представників громадськості просто не могли собі дозволити користуватися наданими можливостями для доступу до судових рішень. Розуміючи, що нова система є кроком у майбутнє, й усвідомлюючи, що доступ до інформації про діяльність судів має бути відкритий

для широкого загалу, федеральні суди США наприкінці 80-х років розробили нову електронну систему інформування населення щодо діяльності судів. Система ця набула великої популярності з-поміж представників правової спільноти, серед осіб, які не користувалися послугами адвокатів, а також з-поміж журналістів та інших працівників ЗМІ. Попри те що ця інформаційна система не претендувала на потужність і досконалість комерційних електронних систем, завдяки доступності вона швидко стала найбільш масовою.

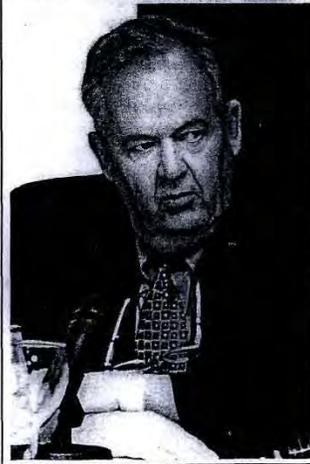
Читайме на

ISSN 1991-8240

2 9



с.3, 24



ЧИ БУТИ СУДОВІЙ ВЛАДІ ПРОЗОРОЮ?

Лідія МАНДИЧ

«Юридична газета»

Недостатня прозорість діяльності судової влади останніми роками щоразу стає приводом для невдоволення як з боку представників політичної еліти та правової спільноти, так і з боку широких кіл громадськості. Не секрет, що подекуди навіть учасникам певного судового провадження не просто отримати копію чи виписку з судового рішення. Таке незадовільне становище у сфері інформування громадськості про діяльність судової системи України викликало необхідність прийняття 22 грудня 2005 р. Закону України «Про доступ до судових рішень» № 3262-IV.

Закон є, а як з реалізацією?

Цим Законом, зокрема, було визначено, що для доступу до судових рішень судів загальної юрисдикції Державна судова адміністрація України забезпечує ведення Єдиного державного реєстру судових рішень (далі – *Реєстр*), який є автоматизованою системою збирання, зберігання, захисту, обліку, пошуку та надання електронних копій судових рішень. До Реєстру включаються всі судові рішення судів загальної юрисдикції.

Саме для обговорення функціонування офіційного веб-порталу судової влади і Єдиного державного реєстру судових

права на справедливий суд, зміцнення авторитету правосуддя та зростання довіри до судів, та беручі до уваги європейські стандарти, викладені, зокрема, у рекомендаціях Комітету Міністрів Ради Європи № R (81) 7 щодо шляхів поліпшення доступу до правосуддя, № R (93) 1 стосовно ефективного доступу до закону і правосуддя для найбідніших прошарків населення, № R (95) 11 щодо добору, обробки, подання й архівації судових рішень у інформаційно-правових системах, учасники «круглого столу» схвалили низку рекомендацій для органів судової влади та Державної судової адміністрації.

Так, учасники заходу звернули увагу на необхідність інформування громадськості про організацію судової системи та її діяльність, зокрема, шляхом видання та безкоштовного поширення в судах інформаційних брошур і буклетів, бланків звернень тощо, більш активного використання можливостей веб-порталу судової влади та персональних сторінок судів. Щодо ведення персональних сторінок судів, то присутні судді деяких місцевих загальних судів нагадали, що в цьому питанні не можна плекати ілюзій, оскільки на сьогодні у багатьох судів немає не тільки своєї веб-сторінки, а навіть доступу до Інтернету. Кошти на комп'ютеризацію судів держава практично не виділяє.

НАТАЛІЯ СЕРДЮК

заступник генерального директора
ДП «Інформаційні судові системи»

«Наше підприємство, засновник якого Державна судова адміністрація, є правонаступником ДП «Судовий інформаційний центр». Робота із запровадження та експлуатації Єдиного державного реєстру судових рішень розпочалася торік. На сьогодні ми маємо можливість наповнювати Реєстр рішеннями не тільки спеціалізованих судів та Верховного Суду України. З 1 січня ц.р. ми почали отримувати копії судових рішень і від місцевих загальних судів.

За статистикою лівова частка всіх судових рішень приймається саме місцевими загальними судами. Таким чином, з 1 січня ц.р. навантаження працівників нашого підприємства значно збільшилось. Виявилось, що програмне забезпечення та обладнання, яке було придбане для ведення Реєстру судових рішень, не відповідає тим вимогам, які зараз пред'являються у зв'язку із зростаючими інформаційними потоками.

Керівництво підприємства спільно з ДСА узгодило питання про придбання нового обладнання, про розширення серверного парку, на якому розміщено Реєстр. Зараз вирішується питання про розширення штатної чисельності працівників, які будуть забезпечувати внесення інфор-

Перші кроки єдиного реєстру судових рішень

тендер, спрямований на сприяння організації виконання вимог чинного законодавства про запровадження в загальних судах обов'язкового електронного цифрового підпису.

На сьогодні практично у всіх судах навіть при мінімальному забезпеченні є два-три комп'ютери, на яких і виготовляються всі судові рішення. Таким чином, зараз при веденні Єдиного реєстру судових рішень здійснюється подвійна робота, а саме: спочатку судді для прийняття рішення формують його у вигляді



електронного документа, який роздруковується, а потім уже в паперовому вигляді наділяється до нас. Працівники



приватності при оприлюдненні судових рішень 11 липня р. у конференц-залі Президент-готелю «Київський» було зібрано «круглий стіл» на тему: «Забезпечення прозорості діяльності судової влади». Захід проводився спільно з Державною судовою адміністрацією за сприяння Міжнародного фонду «Відродження» і Проекту USAID «Україна: Верховенство права».

Учасниками «круглого столу» стали представники судової гілки влади, зокрема, Верховного Суду України, працівники ДП «Інформаційні судові системи», співробітники Центру комерційного права, а також керівники Проекту USAID «Україна: Верховенство права», експерти Центру політико-правових реформ тощо.

Окрім обговорення питань, що значились в порядку денному, учасникам заходу було представлено poradnik для відвідувачів суду «Як ознайомитися з судовим рішенням?».

Судовим органам та ДСА рекомендовано...

Визнаючи, що відкритість судової влади є необхідною умовою утверджен-

ня інформації на офіційному веб-порталі судової влади та регулярного її поповнення, зокрема, щодо судової статистики. На думку учасників заходу, слід удосконалити роботу Єдиного державного реєстру судових рішень, зокрема, шляхом усунення проблем у пошуковій системі, які призводять до некоректних результатів пошуку, гарантувати доступ до усіх судових рішень, викладених у письмовій формі, запроваджувати пошук судових рішень у Реєстрі за тематичним класифікатором та ключовим словом, доповнювати кожне судове рішення інформаційною картою з відомостями про його стан (чи набрало законної сили, чи змінене або скасоване тощо), чого наразі немає.

Окремо учасники «круглого столу» звернули увагу на необхідність визначення в апаратах судів, у ДСА та її територіальних управліннях службових осіб, відповідальних за зв'язки з громадськістю з тим, аби інформаційні запити фізичних та юридичних осіб щодо судової статистики чи іншої узагальненої інформації про діяльність судів челишалися без розгляду. 10

Кому потрібен електронний цифровий підпис?

Аналіз технологій, які на сьогодні створені для підтримки функціонування Реєстру, засвідчив, що найбільшою проблемою на даному етапі є те, що копії судових рішень здебільшого надходять у паперовому вигляді. Процедури сканування, розпізнавання тексту рішення, приведення цього тексту у відповідність із вимогами закону про неможливість розміщення в Реєстрі повної інформації про учасників процесу тощо вимагають значних людських та матеріальних ресурсів.

Звичайно, і наше підприємство, і ДСА намагаються виправляти згадані недоліки в роботі. Зокрема, ДСА проводять

дослідження запровадження нову перевіряють судові рішення з паперового документа в електронний.

Запровадження у судах електронного цифрового підпису програмного забезпечення, яке дозволить направляти необхідну інформацію в електронному вигляді на адресу інформаційно-технічного адміністратора Реєстру судових рішень, дозволить нам усунути значну кількість проміжних непотрібних операцій. Відтак, буде зекономлено відсотків 60 часу, який наразі витрачається на обробку одного судового рішення. Подібні зміни у порядку надходження судових рішень дозволять також усунути значну кількість помилок, яка поки що присутня у копіях судових рішень».

«Доступ до судових рішень – основа демократії»

Девід ВОН

керівник проекту USAID «Україна:
верховенство права»

«Проект USAID «Україна: верховенство права», який я представляю, має дві основні мети. Перша – сприяння підвищенню рівня прозорості та громадської підзвітності судової системи. Друга – сприяння виробленню узгодженої стратегії та відповідного законодавчого забезпечення судової реформи на засадах верховенства права. Для досягнення цих завдань ми співпрацюємо з цілою низкою українських партнерів. З-поміж головних – Державна судова адміністрація. Разом із ДСА ми працюємо по кількох напрямках, зокрема, адміністрування в суді, діловодство, доступ громадськості до судових рішень, комп'ютеризація та програмне забезпечення судів.

Нещодавно ми організували поїздку представників української судової системи до Російської Федерації та Казахстану, де члени цієї делегації могли ознайомитися з системами автоматизації судів.

За міжнародними та європейськими стандартами доступ громадськості до судових рішень – фундаментальний принцип та складова прозорості діяльності судової системи, яка, в свою чергу, є фундаментом для побудови демократичної правової держави. Таким чином, подібні заходи, присвячені проблемам забезпечення прозорості судової влади, є краще важливими для належного розвитку судочинства в Україні.

В цьому аспекті наше бачення згаданої проблематики повністю співпадає з позицією, втіленою в Законі України «Про доступ до судових рішень» та відповідних постановках Кабінету Міністрів України.